ପି.ଏସ୍.ଇ.ବି ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ୱାଜିର ସିଂ

11 ମାର୍ଚ୍ଚ, 2002

[ଏସ୍. ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ, କେ.ଜି. ବାଲକ୍ରିଷ୍ଣନ ଏବଂ
ପି. ଭେଙ୍କଟରାମା ରେଡ୍ଡୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଶ୍ରମ ଆଇନ:

କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ପାଇଁ ଦୈନିକ ମଜୁରୀଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ - ପରିପତ୍ର – ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ସର୍ତ୍ତ -ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ 500 ଦିନ ଏବଂ ପରିପତ୍ର ଜାରି ହେବା ସମୟରେ ନିରନ୍ତର ସେବାରେ ରହିଥିବା ଉଚିତ୍ -ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି -ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା -ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଦୈନିକ ମଜୁରୀଆ ପ୍ରକୃତରେ ସେବାରେ ରହିବା ଉଚିତ ବୋଲି କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ନାହିଁ - ଅପିଲରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା:ଯେତେବେଳେ ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି, ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା - ମାମଲା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକାରୀ-ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ ବୋର୍ଡ ଦିନ ମଜୁରିଆମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ପାଇଁ ତାଙ୍କ ମାମଲାର ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ପି.ଏସ୍.ଇ.ବି ଙ୍କ ଅପିଲରେ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ବାଦ୍ ପଡିବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଉତ୍ତରଦାତା ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ 500 ଦିନ ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି, ତେଣୁ କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାର ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ, ବୋର୍ଡ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଏହାର ପରିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗ୍ୟତା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଥିଲା ଯେ ଦୈନିକ ଶ୍ରମିକ ବାଦ ପଡିବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା କେବଳ 500 ଦିନର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିଥିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ବୋର୍ଡର ସେବାରେ ମଧ୍ୟ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅପିଲକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ପରିପତ୍ରରେ ଏପରି କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ନଥିଲା ଯେ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଶ୍ରମିକ ବାସ୍ତବରେ ଚାକିରିରେ ରହିଥିବା ଉଚିତ୍ । ତେଣୁ ବୋର୍ଡ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ଅପିଲ କରାଯାଇଛି ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା; ପ୍ରଥମତଃ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଶ୍ରମିକ କେବଳ ବାଦ ପଡିବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 500 କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ ସେବାରେ ନିୟୋଜିତ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ବରଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭାରିତ କର୍ମଚାରୀରେ ପରିଣତ ହେବା ପାଇଁ ସେ ପରିପତ୍ର ଜାରି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରନ୍ତର ସେବାରେ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ବାଦ ପଡିବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିପତ୍ରକୁ ପଢ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ତା'ପରେ ନୁହେଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗକୁ ଆଦୌ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା । ଏହି ମାମଲାରେ ଉପୁଜିଥିବା ତଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ଦିଗ ଉପରେ ନୂତନ ବିଚାର ପାଇଁ ଏହି ମାମଲା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲିୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲିୟ ସଂଖ୍ୟା 3221/2000 ।

ଆର.ଏସ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3825/1999 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 5.10.99 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଏହା ସହିତ

2000ର ସି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3223, 322, 3229 ଏବଂ 3230 ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହରିନ୍ଦର ମୋହନ ସିଂହ ଏବଂ ଅନୀଲ ହୁଡା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏଲ୍.ଏନ୍. ଗୁପ୍ତା (ଏନ୍.ପି.) ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନୀୟୟମୂର୍ତ୍ତି ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ।

ସି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3221/2000

500 ଦିନର ସେବା ସମାପ୍ତ କରିଥିବା ଦୈନିକ ମଜୁରିଆ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀ-ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଆଧାରରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଏକ ମାମଲା ଆଗତ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପରିପତ୍ରର ଦେଖିବା ସୁବିଧା ମିଳିନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ 19.9.1991 ତାରିଖର ସେହି ପରିପତ୍ରର ଦେଖିବା ସୁବିଧା ମିଳିଥିଲା । ତେବେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଅପିଲରେ, ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ବାଦ ପଡିବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ 500 ଦିନ ପୂରଣ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସମୟ ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଉତ୍ତରଦାତା କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାର ହକଦାର ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅପିଲକାରୀ-ବୋର୍ଡ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ବିଚାର କରିନଥିଲେ, ତେଣୁ, ସେ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଶ୍ରମିକରୁ କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ସମାହିତ ହେବାର ହକଦାର ଥିଲେ ।

ଏହି ମାମଲାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ବାଦ ପଡିବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା କେବଳ ଦିନ ମଜୁରିଆ ଶ୍ରମିକଙ୍କର 500 ଦିନର ସେବା ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ପରିପତ୍ର ଜାରି ହେବା ତାରିଖରେ ବୋର୍ଡର ସେବାରେ ରହିଥିବା ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଏପରି କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ନାହିଁ ଯେ ଏପରି ଜଣେ ଦିନ ମଜୁରିଆ ଶ୍ରମିକ ପରିପତ୍ର ଜାରି ହେବା ତାରିଖରେ ବାସ୍ତବରେ ଚାକିରିରେ ରହିଥିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ।

19.9.1991 ତାରିଖର ପରିପାତ୍ରର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶଟି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

> "ଦିନ ମଜୁରିଆ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ ଭାବେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ଯେ ସମସ୍ତ ଦିନ ମଜୁରିଆ ଶ୍ରମିକ ଯେଉଁମାନେ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 88 [30.9.88] ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋର୍ଡର ସେବାରେ 500 କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ବୋର୍ଡର ସେବାରେ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ ଶ୍ରମିକରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ । ଏହି ରୂପାନ୍ତରଣ, କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକର ଉପଲବ୍ଧତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ଏବଂ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ଆଧାରରେ ଆଉ କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ବାଦ ପଡିବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିପତ୍ରକୁ ପଢ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ତା'ପରେ ନୁହେଁ । କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ କର୍ମଚାରୀରେ ପରିଣତ ହେବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ "ଏବଂ ବୋର୍ଡର ସେବାରେ ଜାରି ଅଛନ୍ତି" ବୋଲି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଶକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ନଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ପୂରଣ କରାଯିବାର ଏକମାତ୍ର ସର୍ତ୍ତ ହେଉଛି ଦିନ

ମଜୁରିଆ ଶ୍ରମିକ ବାଦ ପଡିବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 500 କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ ରଖିବା ଉଚିତ୍ । ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା; ପ୍ରଥମତଃ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ କର୍ମଚାରୀ କେବଳ ବାଦ ପଡିବାକୁ ଥିବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 500 କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ ସେବାରେ ନିୟୋଜିତ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ବରଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରଭାରିତ କର୍ମଚାରୀରେ ପରିଣତ ହେବା ପାଇଁ ପରିପତ୍ର ଜାରି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରନ୍ତର ସେବାରେ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିଗକୁ ଆଦୌ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା ।

ତେଣୁ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ମାମଲାରେ ଉପୁଜିଥିବା ତଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାମଲାର ଏହି ଦିଗ ଉପରେ ନୂତନ ବିଚାର ପାଇଁ ମାମଲା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯିବ ।

ସି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3223/2000, 3222/2000, 3229/2000 ଏବଂ 3230/2000 ।

ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପିଲରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ସି.ଏ. ନଂ. 3321/2000 ସହିତ ସମାନ ।ଉକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଏବଂ ସେଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡିକ ପାଇଁ, ଏହି ଅପିଲଗୁଡିକୁ ସେଥିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମାନ ସର୍ତ୍ତରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏସ୍.କେ.ଏସ୍. ଅପିଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।